

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 592/20	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZEŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
wyrok Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim z 05.08.2020 r. sygn. akt II K 774/19			
1.2. Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			
# obrońca			

# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# inny			
1.3. Granice zaskarżenia			
1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				
1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.	L. L. (1)	W dniu 11 lipca 2006r. Zgromadzenie Wspólników D. - (...) sp z o. o. podjęło uchwałę o odwołaniu ze stanowiska Wiceprezesa Zarządu tej spółki oskarżonej L. L. (1).	kopia protokołu ze Zgromadzenia Wspólników z dnia 11 lipca 2006r.	k.3071
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

1.6. Ocena dowodów			
1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
2.1.1.1.	kopia protokołu ze Zgromadzenia Wspólników (...) sp. z o. o. dnia 11 lipca 2006r.	- protokół przedstawia przebieg Zgromadzenia Wspólników spółki z o. o. i treść przyjętej w toku Zgromadzenia uchwały, uchwałę wydano w oparciu o przepisy prawa cywilnego w zakresie zmian w Zarządzie spółki, we właściwej formie oraz jednobrzmiącej treści, dokument zawiera podpisy osób uczestniczących w Zgromadzeniu, żadna ze stron nie kwestionowała tak ważności odbycia Zgromadzenia, jak i treści podjętej uchwały, rozważania co do znaczenia treści uchwały dla odpowiedzialności karnej oskarżonej podjęto w punkcie 3.1.,	
1.1.6. Dowody nieuwzględnione			

przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
3.1.	1 - numer zarzutu nadany w apelacji co do czynu I z aktu oskarżenia oraz 2 – numer zarzutu nadany w apelacji co do czynu II z aktu oskarżenia: Obraza przepisów postępowania, mająca wpływ na treść wyroku, tj. art. 175 § 1 kpk w zw. z art. 167 kpk w zw. z art. 170§ 1 pkt 5 kpk w zw. z art. 6 kpk, poprzez nieuzasadnione oddalenie wniosku o odebranie wyjaśnień od L. L. (1) w drodze pomocy prawnej na	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

podstawie
Konwencji o pomocy
prawnej w sprawach
karnych pomiędzy
państwami
członkowskimi Unii
Europejskiej z dnia
29 maja 2000r, co
skutkowało
naruszeniem prawa
do jej obrony
i błędną oceną
dowodu z jej
wyjaśnień, a w
konsekwencji
błędnymi
ustaleniami w
zakresie
przypisanego
sprawstwa;

2 (numer zarzutu
nadany w apelacji
co do czynu I) oraz
3 – (numer zarzutu
nadany w apelacji co
do czynu II z aktu
oskarżenia):

Obraza przepisów
postępowania,
mająca wpływ na
treść Wyroku, tj.
art. 7 k.p.k.
poprzez niezgodną z
zasadami
prawidłowego
rozumowania oraz
wskazaniami wiedzy
i doświadczenia
życiowego ocenę
dowodu z wyjaśnień
Oskarżonej
złożonych w toku
postępowania
przygotowawczego
poprzez uznanie ich
za niewiarygodne,
podczas gdy
wyjaśnienia

Oskarżonej są w całości spójne, jasne oraz logiczne, zasługują na walor wiarygodności, jak również w pełni korespondują z zeznaniami świadków, w szczególności z zeznaniami świadka J. S. (1), a Sąd nie wskazał, na czym miałyby polegać sprzeczność wyjaśnień Oskarżonej z zeznaniami w/w świadków;

3 (numer zarzutu nadany w apelacji co do czynu I) oraz 4 – (numer zarzutu nadany w apelacji co do czynu II z aktu oskarżenia):

Obraza przepisów postępowania, mającą wpływ na treść Wyroku, tj. art. 410 k.p.k. poprzez pominięcie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych istotnych okoliczności wynikających z uznanych za wiarygodne zeznań świadka J. S. (1), z których to zeznań wynika, że Oskarżona nie zajmowała się sprawami finansowymi i kadrowymi spółki (...) sp. z o.o. (

(...), nie wydawała poleceń księgowej G. W. ani kadrowej J. S. (1), a zatem nie podejmowała decyzji co do zaniechania płacenia składek, i tym samym dokonanie tych ustaleń jedynie w oparciu o część materiału dowodowego;

4 (numer zarzutu nadany w apelacji co do czynu I) oraz 5 – (numer zarzutu nadany w apelacji co do czynu II z aktu oskarżenia):

- w rezultacie powyżej wymienionych naruszeń - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść Wyroku, polegający:

- na braku ustalenia, że Oskarżona nie zajmowała się sprawami finansowymi i kadrowymi spółki (...), a jedynie kwestią produkcji oraz że Oskarżona nie była szefową i nie wydawała poleceń księgowej G. W., ani kadrowej J. S. (1) i że nie podejmowała decyzji co do zaniechania płacenia składek, a

księgowa G. W. i kadrowa J. S. (1) miały jednego szefa - P. L. (1), podczas gdy okoliczności te wynikały z zeznań świadków, w szczególności z zeznań świadka J. S. (1) uznanych przez Sąd za wiarygodne, a także wyjaśnień Oskarżonej, co skutkowało nieprawidłowym przyjęciem przez Sąd I instancji, że doszło do umyślnego popełnienia czynu zabronionego przez Oskarżoną, do zrealizowania znamienia „uporczywego naruszania praw pracowników”, jak również do bezpodstawnego uznania Oskarżonej za osobę „wykonującą czynności w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych”, podczas gdy osobą tą był wyłącznie oskarżony P. L. (2) i kadrowa J. S. (1),

- na błędnym ustaleniu, iż Oskarżona miała wiedzę o stanie finansów spółki i zaistnienia przesłanek do

	złożenia wniosku o jej upadłość; 7, 8 (numer zarzutu nadany w apelacji co do czynu I): Obraza przepisów prawa materialnego, tj. art. 218 § 1a k.k., poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że dla realizacji znamienia „wykonywania czynności w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych” wystarczające jest pełnienie funkcji członka zarządu i nie wzięcie pod uwagę podziału kompetencji pomiędzy członkami zarządu i faktycznego zakresu obowiązków Oskarżonej oraz tego, czy faktycznie wykonywała ona czynności w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, oraz poprzez uznanie sprawstwa oskarżonej w sytuacji braku ustalenia znamienia uporczywości;			
Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo				

zasadny albo niezasadny		
Odnosząc się na wstępie do zarzutu związanego z brakiem przeprowadzenia przez sąd meriti przesłuchania L. L. (1) w drodze pomocy prawnej, sąd odwoławczy zauważa, iż apelacja zawierała w tym zakresie także wnioski dowodowe o przeprowadzenie w/w czynności i stanowisko sądu, co do jego zasadności (a dokładnie jego braku) zawarto w protokole rozprawy odwoławczej z dnia 4 grudnia 2020r. Stawiennictwo oskarżonej na rozprawie nie było obowiązkowe, a stan pandemiczny nie uniemożliwił, a jedynie ewentualnie utrudniał jej osobiste stawiennictwo w sądzie, ponadto istniała możliwość zaprezentowania stanowiska (ujawnienia nowych faktów etc.) na piśmie. Dodatkowo akta sprawy potwierdzały dobrą ich znajomość po stronie L. L. (1), która była reprezentowana		

przez ustanowionych z wyboru dwóch obrońców - stad całkowicie chybiony jest zarzut obrazu przepisów postępowania związany z brakiem dodatkowego przesłuchania w/w w drodze pomocy prawnej.

W kwestii zarzutów związanych z obrazą przepisów postępowania w zakresie procedowania tj. oceny dowodów, uwzględnienia całokształtu materiału dowodowego i dokonania prawidłowych ustaleń – w zakresie czynu, o jakim mowa w art. 218 § 1a kk, to stanowisko skarżącego - co do zasady - jest słuszne i przekonuje.

Sąd I instancji dokonał bowiem ustaleń faktycznych wybiórczo, a przede wszystkim z dokonanych ustaleń wyciągnął następnie nieuzasadnione i nielogiczne wnioski. I tak: sąd meriti ustalił (fakt 3 strona 2 uzasadnienia), że L. L. (1) była tylko szefową „od produkcji” oraz że

w razie wątpliwości księgowa i kadrowa kontaktowały się telefonicznie z oskarżonym P. L. (1), choć na miejscu tj. w T. była obecna L. L. (1), ale właściwie nie przywiązał wagi do tak istotnych w sprawie okoliczności - przy ocenie wypełnienia przez L. L. (1) znamienia podmiotowego przestępstwa z art. 218 § 1a kk. Sąd I instancji zbyt pobieżnie także odniósł się do zeznań świadków w zakresie dotyczącym podziału ról pomiędzy członków zarządu (L. L. (1) i P. L. (3)), chociaż miało to decydujące znaczenie dla ustalenia, czy oskarżona L. L. (1) wykonywała czynności w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, jako osoba mogąca odpowiadać karnie za ewentualne naruszanie praw pracowniczych zatrudnionych w D. - (...), a w konsekwencji - czy zostało przez nią wypełnione znamie podmiotowe przestępstwa z art. 218 § 1a kk. Zeznania świadków są natomiast zbieżne

co do tego, że oskarżona zajmowała się jedynie sprawami projektowania i produkcji ubrań (wyboru fasonów i kolorów, co dodatkowo pokrywa się z wykształceniem w/w jako projektantki), natomiast sprawami finansowymi i pracowniczymi zajmował się jedynie P. L. (1). To P. L. (2) był „szefem” dla księgowej i kadrowej, to jego w/w uważały za jedyne przełożonego, mogącego wydawać wiążące je decyzje.

Kadrowa J. S. (2) (zeznania J. S. (1) k. 2657v - 2658) wprost zeznała, że L. L. (1) nie była jej szefową i nie wydawała jej poleceń, bo zajmowała się tylko produkcją, była szefową „od produkcji”.

Członkowie zarządu (oskarżeni małżonkowie L.) w zasadzie nie przebywali równocześnie na miejscu w T.. Na uwagę zasługuje w związku z tym fakt, że nawet, gdy na miejscu była L. L. (1), to księgowa (G.

W.) i kadrowa (J. S. (1)) nie ustalały spraw finansowych i kadrowych z nią, ale albo czekały na przyjazd P. L. (3), albo kontaktowały się z nim telefonicznie (zeznania kadrowej J. S. (1) k. 2658 v.). Dokładnie takiego ustalenia faktycznego dokonał Sąd rejonowy. P. L. (2) „załatwiał” także sprzedanie maszyn do A. (...) - (...) (zeznania świadka P. S. k. 2659). Także z obserwacji pozostałych pracowników wynikało, że szefem jest P. L. (3), natomiast L. L. (2) zajmuje się kwestiami wykonawczymi: szycia, kroju, tkanin. Sąd odwoławczy zważył, że w zeznaniach złożonych w toku postępowania przygotowawczego byli pracownicy D. - (...) nawet nie wspominają o L. L. (1) w kontekście działań mających miejsce w okresie likwidacji zakładu pracy oraz nieopłacenia składek. To P. L. (1) jest wskazywany jako ten, który najpierw zapewniał wraz z księgową o

opłacaniu składek, następnie nie chciał rozmawiać z załogą na temat składek, ostatecznie nie zapłacił składek, nie wypłacił wynagrodzenia i którego działaniem pracownicy czują się pokrzywdzeni. L. L. (1) nawet nie podpisywała dokumentów związanych z rozwiązywaniem umów o pracę (tu większość dokumentów podpisała J. S. (1), a niektóre P. L. (1)). Nie ma więc powodu, aby zeznaniom w/w osób o podziale zadań w firmie nie dać wiary (sąd rejonowy także uznał je za wiarygodny materiał dowodowy). Są bowiem konsekwentne, logiczne, a przedstawiona sytuacja jest zgodna z doświadczeniem życiowym, gdzie wielokrotnie następuje czy to potwierdzony aktem prawnym (np. wewnętrznym regulaminem, zakresem obowiązków wynikającym z umowy) czy ustalony ustnie podział ról pomiędzy poszczególnych

członków zarządu spółki (szczególnie gdy ma ona charakter rodzinny, gdzie członkowie wzajemnie mają do siebie zaufanie).

Prawidłowe jest zatem ustalenie, że L. L. (1) nie była osobą wykonującą czynności w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Nie można także utożsamiać osoby wykonującej takie czynności z samym faktem bycia członkiem zarządu. Warto w tym kontekście zwrócić uwagę, że w myśl art. 3 (1) Kodeksu pracy, za pracodawcę będącego jednostką organizacyjną w sprawach z zakresu prawa pracy dokonuje osoba lub organ zarządzający tą jednostką albo inna wyznaczona do tego osoba. Regulacja ta potwierdza wniosek, że członek organu zarządzającego nie może być "automatycznie" utożsamiany z osobą wykonującą czynności z zakresu prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych.

Orzecznictwo w zakresie art. 3 Kodeksu pracy potwierdza, iż w/w wyznaczenie osoby nie musi wynikać stricte z aktu prawnego (regulaminu, umowy o pracę etc.), lecz może wynikać z umownego podziału obowiązków. Warto w tym miejscu przytoczyć choćby wyrok Sądu Najwyższego wydany w sprawie I PK 681/03 z 09.06.2004 OSNP 2005 Nr4, poz. 53), w którym czytamy: Poza osobami lub organami zarządzającymi czynności z zakresu prawa pracy za pracodawcę może wykonywać osoba wyznaczona, a wyznaczenie to może nastąpić w różnego rodzaju aktach wewnętrznych spółki (...), a nawet może wynikać z ustalonej zwyczajowej praktyki w tym zakresie. Brak konieczności udzielania jakiegos oficjalnego pełnomocnictwa dla osoby, która będzie w imieniu pracodawcy wykonywać czynności z zakresu prawa pracy (i może

odpowiadać karnie),
potwierdzają także
m. inn. wyroki
Sądu Najwyższego z
20.09.2005r. sygn.
II PK 412/04, czy z
02.02.2001r. sygn. I
PKN 226/00.

Dodatkowo sąd
odwoławczy w
składzie
rozpoznającym
przedmiotową
apelację stoi na
stanowisku, iż dla
wypełnienia
znamion z art.
218 § 1a kk
koniecznym jest
wykazanie po stronie
sprawcy działania
z winy umyślnej
i w zamiarze
bezpośrednim
(sprawca musi mieć
świadomość
uporczywego
naruszania praw
pracowniczych,
powagi płynącej stad
uciążliwości i chcieć
tego), a akta
sprawy potwierdzają
co najwyżej, iż
oskarżona pełniąc
funkcję Wiceprezesa
zarządu spółki
mogła tj. miała
ku temu prawne i
faktyczne
możliwości, by
posiąść wiedzę o
braku uiszczenia
składek na
ubezpieczenie
społeczne
pracowników do
Zakładu
Ubezpieczeń

Spółecznych (mogła dopytać o to męża, księgową).

Czyn zabroniony z art. 218 § 1a kk polega jednak na złośliwym lub uporczywym naruszaniu praw pracownika wynikających ze stosunku pracy lub ubezpieczenia społecznego. W przedmiotowej sprawie prokurator zarzucił L. L. (1) uporczywe naruszenie praw pracowniczych związanych z brakiem odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne. Aby jednak można było mówić o uporczywym naruszaniu praw pracowniczych, powinno ono charakteryzować się dwiema cechami, które muszą wystąpić łącznie. Po pierwsze, długotrwałością uchybienia owym prawom, co może przybrać postać ciągłego lub powtarzającego się ich nierespektowania - wymaga przy tym podkreślenia, że długotrwałość zawsze musi być

ustalana w odniesieniu do realiów konkretnej sprawy, nie zaś utożsamiana z jakimś abstrakcyjnie wyznaczonym okresem czasu. Po drugie, specyficznym nastawieniem psychicznym sprawcy, które można określić mianem zawziętości (nieustępliwości) - podobnie uchwała SN z 9.6.1976 r. (VI KZP 13/75, OSNKW 1976, Nr 7-8, poz. 86) oraz wyr. SN z 19.12.1979 r. (V KRN 297/79, OSNPG 1980, Nr 6, poz. 79). Zawarte w art. 218 § 1a kk znamiona w postaci złośliwości i uporczywości przesądzają, że czynu tego dopuścić się można tylko umyślnie w zamiarze bezpośrednim. Znamię uporczywości zakłada przecież dwa w/w elementy: złą wolę sprawcy i długotrwałość jego zachowania. Uporczywość uzewnętrznia się natrętnymi, sekwencyjnymi czy powtarzalnymi zachowaniami (zob. wyr. SN z 17.1.2017 r., WA 18/16, Legalis). Wiąże się

ona zatem z powtarzalnością naruszeń w pewnym okresie czasu oraz szczególnym nastawieniem psychicznym sprawcy (por. R. Citowicz, M. Pieszczyk, Odpowiedzialność, s. 29). Wymaga ona od sprawcy pewnego stopnia determinacji oraz nieustępliwości (zawziętości) w działaniu lub zaniechaniu. Znamię uporczywości wymaga działania w zamiarze bezpośrednim (dolus directus) - tak Komentarz do Art. 218 KK B.-G. 2020, wyd. 1/K. oraz P. D., w: S., Kodeks karny, 2018, s. (...), E. L., w: K., Z., Kodeks karny. Część szczególna, t. 1, 2017, s. 979.

W tym miejscu sąd odwoławczy odnie się do zarzutu numer 5 - numer nadany w apelacji, co do czynu II z aktu oskarżenia tj. zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mającego wpływ na treść Wyroku. Zarzut ten miał zdaniem skarżącego polegać na błędnym

przyjęciu, iż oskarżona miała wiedzę o stanie finansowym spółki, a w związku z tym, wiedziała, iż zaistniały podstawy do złożenia wniosku o upadłość D. - (...). Zarzut jest niezasadny. Odpowiedzialność z art. 586 ksh wiąże się ściśle z formalną funkcją sprawowaną w spółce, co wynika z treści art. 21 ust. 1 i 2 prawa upadłościowego.

Dłużnik jest obowiązany, nie później niż w terminie trzydziestu dni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości, zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości, przy czym jeżeli dłużnikiem jest osoba prawna (jak np. (...) sp. z o. o.), obowiązek, o którym mowa w ust. 1, spoczywa na każdym, kto na podstawie ustawy, umowy spółki lub statutu ma prawo do prowadzenia spraw dłużnika i do jego reprezentowania, samodzielnie lub łącznie z innymi osobami.

Odpowiedzialność na gruncie art. 586 ksh wchodzi

w grę zarówno przy ustaleniu winy umyślnej dłużnika działającego w zamiarze bezpośrednim (jak przy art. 218 § 1a kk), jak i w zamiarze ewentualnym. Fakt, iż oskarżona, jako odrębny podmiot gospodarczy pożyczyciela spółce (...) dużą sumę pieniędzy, po znanym powszechnie fakcie losowej tragedii, do jakiej doszło w 2004r. (zalanie maszyn, materiałów i innych aktywów spółki na skutek wylania rzeki W.), potwierdza, iż co najmniej wiedziała, że kondycja spółki (...) jest zła, a nie interesując się bliżej jej sprawami finansowymi (co do ewentualnej konieczności zgłoszenia wniosku o upadłość), L. L. (1) działała w zamiarze ewentualnym braku jego zgłoszenia. Uniewinnienie L. L. (1) także od zarzutu popełnienia czynu, o jakim mowa w art. 586 ksh, wynikało jednak z innych podstaw tj. daty zaprzestania pełnienia funkcji członka zarządu spółki i daty powstania

obowiązku złożenia wniosku o upadłość przy ustalonej utracie płynności finansowej (szerzej o powyższym z rubryce 3.5).		
Wniosek		
o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonej od zarzucanego jej czynu	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Z prawidłowo dokonanych ustaleń faktycznych oraz poprawnie rozumianego znamienia podmiotowego czynu z art. 218 § 1a kk wynika, że L. L. (1) nie mogła uporczywie nie opłacać składek pobieranych przez ZUS, ponieważ w ogóle się tym nie zajmowała w spółce - wedle przyjętego podziału zadań. Dodatkowym - choć jedynie pobocznym argumentem jest to, że w sprawie ustalono jedynie formalny udział L. L. (3) w spółce (formalne		

członkostwo w zarządzie), co samo w sobie nie pozwala na przyjęcie umyślnego działania z zamiarem pokrzywdzenia pracowników. W konsekwencji należało oskarżoną L. L. (1) uniewinnić od czynu zarzucanego opisanego w pkt 2.I wyroku.				
3.2.	5 (numer zarzutu nadany w apelacji co do czynu): Obraza przepisów postępowania, mającą wpływ na treść Wyroku, tj. art. 410 k.p.k. poprzez pominięcie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych istotnych okoliczności wynikających z uznanych za wiarygodne zeznań świadka K. G., z których to zeznań wynika, że Oskarżona pełniła funkcję członka zarządu spółki do dnia 11 lipca 2006 roku, i tym samym dokonanie ustaleń faktycznych jedynie w oparciu o część materiału dowodowego, czego konsekwencją był:	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny		

	6(numer zarzutu nadany w apelacji co do czynu) - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść Wyroku, polegający na braku ustalenia, że Oskarżona nie pełniła funkcji członka zarządu po dniu 11 lipca 2006 roku i w rezultacie skazanie Oskarżonej za czyn I w okresie do dnia 24 lipca 2006 roku.			
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny				
Sąd I instancji nie ustalił poprawnie czasu, do którego L. L. (1) pełniła funkcję członka zarządu, a także czasu, do którego ewentualnie mogłaby ponosić odpowiedzialność karna stąd wynikającą. Sąd meriti oparł się na jednym tylko dowodzie, tj. postanowieniu o wykreśleniu w rejestrze L. L. (1) jako Wiceprezesa Zarządu, a przede wszystkim ustalił				

datę zmiany w rejestrze, a nie datę zaprzestania pełnienia tej funkcji. Kwestia ta nie ma już znaczenia dla przypisania pierwszego zarzucanego czynu, natomiast jest istotna przy ustaleniu, czy obowiązek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości powstał jeszcze w czasie, gdy L. L. (1) była członkiem zarządu, czy też po tym, jak zrezygnowała z tej funkcji (także z uwagi na zarzut postawiony oskarżonej a związany z brakiem złożenia wniosku o upadłość).

Rzeczywiście, jak wskazuje obrońca w apelacji, z zeznań świadka K. G. oraz powoływanego w zeznaniach sprawozdania syndyka (k. 568) wynika, że L. L. (1) pełniła funkcję wiceprezesa do 11.07.2006 r. (k. 2664 v.- (...)). Wprost fakt ten wynika z dokumentu na k. 3071, tj. protokołu ze Zgromadzenia Wspólników z 11.07.2006 r.,

obejmującego
uchwałę
o odwołaniu L. L.
(1) ze stanowiska
wiceprezesa
zarządu. Skutek
rezygnacji bądź
odwołania nie jest
przeniesiony na
dzień wykreślenia
wpisu w KRS.
Nie można chwili
wykreślenia
traktować jako
momentu, do
którego L. L.
(1) była jeszcze
członkiem zarządu.
Innymi słowy skutek
rezygnacji w postaci
usunięcia z zarządu
następuje (w
uproszczeniu) w
dniu rezygnacji
(precyzyjniej: w dniu
dojścia oświadczenia
o rezygnacji do
pozostałego członka
zarządu), a nie
w późniejszym dniu
ujawnienia zmiany
w rejestrze. Z treścią
(nieaktualnego)
wpisu w KRS jest
związana natomiast
ochrona osób
trzecich działających
w zaufaniu do tego
rejestru (art. 17
ust. 2 ustawy o
KRS) i domniemanie
prawdziwości wpisu
(art. 17 ust. 1), ale
domniemanie to nie
wyłącza dokonania
odmiennych ustaleń
faktycznych
szczególnie na
gruncie prawa
karnego. Z

pewnością też nie może skutkować domniemaniami faktów niekorzystnego dla oskarżonej (np. co do czasu popełnienia czynu), jeśli z dowodu wynika inny fakt odnośnie czasu, do którego oskarżona była członkiem zarządu. Do uznania, że doszło do skutecznej rezygnacji z pełnionej funkcji członka zarządu, nie jest zatem konieczne wykreślenie stosownego wpisu dotyczącego spółki z KRS. Zmiana członka zarządu nie jest bowiem uzależniona od dokonania wpisu w KRS, który ma charakter jedynie potwierdzający fakt dokonania zmiany (rezygnacji).			
Wniosek			
o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonej od zarzucanego jej czynu	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny		
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.			

Wniosek jest zasadny, ale w istocie kwestia daty zaprzestania pełnienia funkcji członka zarządu ma znaczenie jedynie w kontekście uniewinnienia oskarżonej od drugiego z zarzucanych L. L. (1) czynów. Uniewinnienie od pierwszego z nich związane jest bowiem z niewypełnieniem w żadnym czasie (z przedziału objętego aktem oskarżenia) znamienia wykonywania czynności w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych i umyślnego działania przeciwko prawom pracowników wynikających z ubezpieczenia społecznego.				
3.3.	1 (numer zarzutu nadany w apelacji co do czynu II): Obraza przepisów postępowania, tj. art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., a także art. 6 k.p.k. - poprzez wykroczenie poza granice aktu oskarżenia i skazanie Oskarżonej za to, że nie zgłosiła wniosku o ogłoszenie upadłości	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny		

D. - (...), „pomimo powstania warunków uzasadniających według przepisów upadłości spółki, to jest jeżeli dłużnik nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań, bądź gdy zobowiązania przekraczają wartość majątku, nawet wówczas, gdy na bieżąco te zobowiązania wykonuje”, podczas gdy w akcie oskarżenia Oskarżona została oskarżona o popełnienie przestępstwa polegającego wyłącznie na niezgłoszeniu wniosku o upadłość D. - (...)pomimo zaistnienia warunków ogłoszenia upadłości w sytuacji, gdy jej pasywa przewyższyły aktywa”, tj. gdy zobowiązania przekraczają wartość majątku, które nie jest tym samym zdarzeniem historycznym co rzekome niezgłoszenie upadłości z uwagi na zaprzestanie realizowania wymagalnych zobowiązań pieniężnych, w konsekwencji

	skazania Oskarżonej za przestępstwo, które nie zostało objęte aktem oskarżenia, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., jak również poprzez pozbawienie Oskarżonej prawa prowadzenia efektywnej obrony w toku postępowania przed Sądem I instancji.			
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny				
W kontekście tego zarzutu zwraca uwagę to, że Sąd I instancji nie ustalił jednoznacznie, która w istocie przesłanka złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości tj. czy zaistniała upadłość bilansowa czy zaprzestanie wykonywania zobowiązań zaistniała w sprawie i w konsekwencji, wobec zaistnienia której z nich zaniechano obowiązku złożenia takiego wniosku. Przypomnieć także należy, że o upadłości bilansowej				

stanowi art. 11
ust 2 prawa
upadłościowego: ...
**gdy jego
zobowiązania
pieniężne
przekraczają
wartość jego
majątku, a stan
ten utrzymuje
się przez okres
przekraczający
dwadzieścia
cztery miesiące**”,
natomiast art. 11
ust. 1 i 1a prawa
upadłościowego
określa przesłankę
niewypłacalności
dłużnika tzw. utratę
płynności
finansowej: ...**jeżeli
utracił zdolność
do wykonywania
swoich
wymagalnych
zobowiązań
pieniężnych... a
opóźnienie w
wykonaniu ...
przekracza trzy
miesiące**”. Tego
jednoznacznego
ustalenia brakuje w
opisie przypisanego
czynu, jak i
nie wynika ono
z wprost z
uzasadnienia (które
wskazuje jedynie na
wyniki
sprawozdania
finansowego
operując
sformułowaniami:
„kapitał własny”,
„strata”, „aktywa”,
„długi” i co, jak
się wydaje, wskazuje
bardziej na upadłość

bilansową).
Natomiast samo ustalenie przez sąd, że istniała podstawa do złożenia wniosku z powodu niewykonywania zobowiązań, choćby w akcie oskarżenia wskazywano jako podstawę upadłość bilansową, nie stanowi wyjścia poza granice oskarżenia, gdyż jego podstawą jest to, że w określonym granicami aktu oskarżenia czasie istniał obowiązek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Kwestia ta była rozważana przez Sąd Najwyższy w sprawie V KK 434/11 (gdzie w tym zakresie stan faktyczny był bardzo podobny do przedmiotowego). Sąd odwoławczy w pełni podziela argumentację Sądu Najwyższego przedstawioną w uzasadnieniu postanowienia z dnia 13.06.2012 r. wydanego w powołanej sprawie. Skoro podstawową kwestią przy rozważaniu odpowiedzialności karnej za czyn wyczerpujący znamiona występku określonego w art. 586 KSH (kodeks

spółek handlowych),
jest ustalenie
prawie
relevantnych
przesłanek
obligujących do
zgłoszenia wniosku o
upadłość podmiotu
gospodarczego, to
wręcz
fundamentalnym
obowiązkiem sądu
jest ich prawidłowe
ustalenie. Ustalenie
przesłanek
odmiennych od
tych wskazanych w
akcie oskarżenia,
nie daje podstaw
do twierdzenia,
że sąd naruszył
granice tożsamości
zarzucanego czynu,
skoro dalej
pozostajemy w kręgu
ustaleń
zobowiązujących
członka zarządu
D. - (...) do
złożenia wniosku
o upadłość. W
oczywistym stopniu,
w ramach zarzutu
popelnienia
występkę z art.
586 KSH, zachodzi
konieczność badania
przesłanek
obligujących go do
zgłoszenia
upadłości, a badanie
to, zarówno od
strony faktycznej,
jak i prawnej,
w pełni mieści
się w granicach
oskarżenia.

Pomimo zatem,
że ujemny bilans

oraz zaprzestanie płacenia długów stanowią dwa odmienne zdarzenia historyczne, to nie może budzić wątpliwości, że oba podlegają analizie i ocenie w ramach zarzutu popełnienia czynu z art. 586 KSH, albowiem oba mogą stać się podstawą do ustalenia istotnego dla odpowiedzialności tj. w dacie wskazanej ramami aktu oskarżenia sprawca - pomimo prawnego obowiązku, nie złożył wniosku o upadłość.		
Wniosek		
o uchylenie zaskarżonego orzeczenia	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Nie zaistniało zarzucane uchybienie; bezwzględna przyczyna odwoławcza, o jakiej mowa w art. 439 § 1		

pkt 9 w z. z art. 17 § 1 pkt 9 nie zachodzi.				
3.4.	6 (numer zarzutu nadany w apelacji co do czynu II): Obraza przepisów postępowania, mającą wpływ na treść Wyroku, tj. art. 167 k.p.k., art. 366 § 1 k.p.k. oraz art. 193 § 1 k.p.k. poprzez wskazanie w opisie czynu jako momentu powstania przesłanek do ogłoszenia upadłości D. - (...) dnia 1 stycznia 2005 roku oraz ustalenie wartości majątku trwałego bez zasięgnięcia opinii biegłego, w sytuacji gdy stwierdzenie momentu zaistnienia stanu niewypłacalności D. - (...), w szczególności rzeczywistej wartości majątku D. - (...), wymagało wiadomości specjalnych, w konsekwencji czego Sąd I instancji bezpodstawnie skazał Oskarżoną za niezgłoszenie upadłości D. - (...) w okresie od dnia 1 stycznia 2005 roku.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny		
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za				

zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Zgodzić się należy z obrońcą, że może wymagać wiadomości specjalnych ustalenie przesłanek upadłości bilansowej - tj. przypadku, gdy zobowiązania pieniężne dłużnika przekraczają wartość jego majątku, a stan ten utrzymuje się <u>przez okres przekraczający dwadzieścia cztery miesiące</u>, choć punktem wyjścia jest domniemanie oparte na kwotach wskazanych w bilansie (art. 11 ust. 5 Prawa upadłościowego). W szczególności należałoby ustalić wartość majątku, a poza tym analizować tę wartość oraz stan zobowiązań na przestrzeni ponad 24 miesięcy. Do tego celu nie jest wystarczające sięgnięcie do sprawozdań finansowych opisujących stan na konkretny dzień, tj. zasadniczo koniec roku, a ponadto sprawozdania te operują pojęciami z zakresu księgowości		

(aktywa, długi), a nie
użytymi

w art. 11 ust.
2 Prawa
upadłościowego
(wartość majątku,
zobowiązania).

Wątpliwości można
mieć co do tego,
czy aktywa można
uznać za tożsame
z wartością majątku.

Przy ustalaniu
wartości majątku
należy brać pod
uwagę jego wartość
rzeczywistą, a nie
księgową. Majątek
ten w przypadku
ogłoszenia upadłości
zostaje likwidowany
według wartości
zbywczej. Nie mają
tu znaczenia reguły
wynikające

z ustawy o
rachunkowości, np.
dotyczące
amortyzacji środków
trwałych itp. Na
gruncie powołanego
przepisu mamy
do czynienia z
terminologią
cywilistyczną:

termin

"zobowiązania"

oznacza długi będące
składnikiem treści
stosunku

zobowiązaniowego,
a pod pojęciem
"majątku" kryje się
mienie

w rozumieniu art. 44
kc.

Jednocześnie należy
zasygnalizować, że
podstawowa

przesłanka niewypłacalności dłużnika, w świetle postanowień art. 11 ust. 1 Prawa upadłościowego wiąże się z faktem niewykonywania wymagalnych zobowiązań pieniężnych (szczegółowo przesłankę przytoczono powyżej). Natomiast dla ustalenia okoliczności związanych z niewykonywaniem wymagalnych zobowiązań pieniężnych i obliczeniem długości opóźnienia w ich wykonaniu (upływu 3 miesięcy) nie są potrzebne wiadomości specjalne, co oznacza, że nie ma konieczności przeprowadzania dowodu z opinii biegłego.

Potwierdzeniem powyższego jest przykładowo wyrok WSA w Łodzi z dnia 14 stycznia 2020r. sygn. I SA/Łd 319/19 teza 2, w którym wprost czytamy:

„Podstawowa przesłanka niewypłacalności dłużnika, w świetle postanowień art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003r. Prawo upadłościowe

i naprawcze (DZ. U. z 2012r. poz. 1112) wiąże się z faktem niewykonywania wymagalnych zobowiązań pieniężnych, Dla ustalenia okoliczności tego rodzaju nie są potrzebne wiadomości specjalne, co oznacza, że nie ma konieczności przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego”.			
Wniosek			
o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonej, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania	zasadny częściowo zasadny niezasadny - x		
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.			
Nieprzeprowadzenie koniecznego dowodu skutkować mogłoby bezpośrednio jego przeprowadzeniem przez sąd II instancji. Nie jest to także podstawa uchylenia wyroku i przekazanie sprawy do ponownego			

rozpoznania (art. 437 § 2 zdanie drugie kpk). Z tego powodu, przy ocenie wniosku w punkcie 3.4. wskazano: „niezasadny”. Dokonane w sprawie uniewinnienie oskarżonej nie było wynikiem braku przeprowadzenia dowodu z opinii, lecz wynikiem analizy obu podstaw upadłości wymienionych w art. 11 prawa upadłościowego, z uwzględnieniem zmian w ustawie prawo upadłościowe, jakie zaistniały w tym względzie na przestrzeni od daty popełnienia czynu (tj. od 1.01.20015r.) do daty wyrokowania (szerzej w rubryce 3.5).

W niniejszym przypadku nie ma także potrzeby ustalania szczegółowo przesłanek upadłości bilansowej, gdyż już z analizy okresu objętego aktem oskarżenia (w zestawieniu z warunkami upadłości bilansowej badanego według ustawy "nowej" - wedle art. 4 §

1 kk, o czym w dalszym fragmencie uzasadnienia) wynika, że w ramach zarzutu określonych aktem oskarżenia nie mogła ona zaistnieć. Sam zarzut obejmuje bowiem okres krótszy niż 24 miesiące (o jakim mowa w art. 11 ust 2 prawa upadłościowego). Natomiast, gdyby założyć, że data 01.01.2005 r. (pierwszy dzień wskazany w zarzucie) jest dwudziestym piątym miesiącem spełniania warunków upadłości bilansowej, to i tak przeprowadzenie dowodu w tym kierunku byłoby bezcelowe - przy apelacji na korzyść oskarżonej (art. 434 § 1 pkt 2 kpk). Sąd I instancji dokonał ustaleń opierając się na sprawozdaniach finansowych na dzień 31.12.2004, 31.12.2005, 30.09.2006 r. i na tych samych ustaleniach musi opierać swoje orzeczenie sąd II instancji. Nawet jeśli w w/w dniach były spełnione warunki upadłości bilansowej (a więc najwcześniej w dacie 31.12.2004r.) i

nawet gdyby warunki były spełnione przez cały okres pomiędzy tymi datami, to nadal objęty aktem oskarżenia okres czasu nie przekracza dwudziestu czterech miesięcy potrzebnych dla powstania po stronie dłużnika obowiązku złożenia wniosku o upadłość opartego na przesłance z art. 11 ust. 2 prawa upadłościowego.				
3.5.	9, 10 (numer zarzutu nadany w apelacji co do czynu II): Obraza przepisów prawa materialnego, tj. art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 586 k.s.h. w zw. z art. 11 ust. 2 i art. 21 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe, poprzez jego niezastosowanie w błędnie ustalonym przez Sąd I instancji stanie faktycznym w sytuacji, w której doszło do istotnej zmiany art. 11 i 21 Prawa upadłościowego^[2] na mocy ustawy Prawo restrukturyzacyjne, w konsekwencji czego zachowanie	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny		

	Oskarżonej nie stanowi na gruncie obecnie obowiązujących przepisów czynu zabronionego, a Sąd I instancji miał obowiązek zastosować przepisy ustawy względniejszej dla Oskarżonej.			
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny				
Art. 586 k.s.h. jest przepisem blankietowym. Zrealizowanie znamion tego przestępstwa jest ściśle powiązane z przesłankami upadłości i terminami na zgłoszenie wniosku o upadłość określonymi w ustawie - Prawo upadłościowe, w szczególności przesłankami określonymi w art. 11 i 21 Prawa upadłościowego. Sąd I instancji niewłaściwie ustalił, jakie i kiedy zaszły warunki ogłoszenia upadłości spółki (...) oraz kiedy zaistniał obowiązek członków zarządu tak L. L. (1), jak i P. L. (1) na				

złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości reprezentowanego przez nich podmiotu. Nie podjął także właściwych rozważań w kierunku tego, czy chodzi o warunki i termin określony w przepisach obowiązujących w chwili orzekania, czy w przepisach wcześniejszych.

Choć bowiem zauważył zmianę ustawy prawo upadłościowe – na co wskazuje przyjęty przez niego własny opis przypisanego L. L. (1) czynu, to pomimo, iż ustawodawca przewiduje, iż wniosek musi zgłosić dłużnik który bądź to nie wykonuje wymagalnych zobowiązań (art. 11 ust. 1 i 1a prawa upadłościowe), bądź jego zobowiązania przekraczają wartość jego majątku (art. 11 ust. 2 prawa upadłościowego), bądź zachodzą obie w/w przesłanki, żadnej z przesłanek nie wskazał w wyroku jednoznacznie.

Przyjął bowiem, że L. L. (1) nie zgłosiła wniosku o upadłość pomimo powstania

warunków,
przyczynając oba w/
w warunki w sposób
alternatywny. Sąd
odwoławczy zważył,
że sam przepis karny
z art. 586 ksh nie
zmienił brzmienia
na przestrzeni od
01.01.2005r.,
natomiast przepisy
określające warunki
uzasadniające
upadłość i termin
do złożenia wniosku
uległy diametralnej
zmianie
i obecnie są
korzystniejsze dla
członka zarządu
- w kontekście
obowiązku złożenia
takiego wniosku
i terminu jego
złożenia. Zgodnie z
art. 4 § 1 kk, jeżeli
w czasie orzekania
obowiązuje ustawa
inna niż w
czasie popełnienia
przestępstwa,
stosuje się ustawę
nową, jednakże
należy stosować
ustawę
obowiązującą
poprzednio, jeżeli
jest względniejsza
dla sprawcy. Przez
pojęcie ustawy
rozumieć należy
"określenie całego
stanu prawnego
obowiązującego
zarówno
w chwili popełnienia
przestępstwa, jak i w
chwili
orzekania" (tak
uchwała Sądu

Najwyższego z 25.11.1971 r. VI KZP 42/71). Nie tylko zmiana przepisu blankietowego, ale także zmiana przepisów precyzujących sferę karalności powoduje zmianę stanu prawnego określonego w tym przepisie.

Dyrektywa wynikająca z treści art. 4 § 1 kk obejmuje bowiem nie tylko przepisy normujące odpowiedzialność karną, ale także przepisy „niekarne”. Jeżeli przepisy ustawy karnej odwołują się do innych norm wyznaczających zakres bezprawności zachowania człowieka, to także modyfikacje dokonywane przez ustawodawcę w tym ostatnim zakresie muszą być oceniane jako zmiana ustawy w rozumieniu art. 4 KK (wyr. SN z 4.7.2013 r. III KK 16/13). Jeżeli zatem w czasie orzekania obowiązują inne niż w czasie popełnienia czynu przepisy niekarne, od których jednak zależy ocena bezprawności zachowania sprawcy, należy przy ocenie tej

uwzględnić nowe przepisy, chyba że przepisy poprzednio obowiązujące są względniejsze dla tego sprawcy (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 października 2000 r. III KKN 356/99).

W tym miejscu za celowe uznaje sąd odwoławczy przytoczenie omawianych przepisów w całości. Obecne przepisy Prawa upadłościowego przewidują, że upadłość ogłasza się w stosunku do dłużnika, który stał się niewypłacalny (art. 10). Art. 11 definiuje pojęcie niewypłacalności:

1. Dłużnik jest niewypłacalny, jeżeli utracił zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych.

1a. Domniemywa się, że dłużnik utracił zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych, jeżeli opóźnienie w wykonaniu zobowiązań

pieniężnych
przekracza trzy
miesiące.

2. Dłużnik będący osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, jest niewypłacalny także wtedy, gdy jego zobowiązania pieniężne przekraczają wartość jego majątku, a stan ten utrzymuje się przez okres przekraczający dwadzieścia cztery miesiące.

Termin dla dłużnika do złożenia wniosku określa art. 21 ust. 1 i 2 prawa upadłościowego i tak: Dłużnik jest obowiązany, nie później niż w terminie trzydziestu dni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości, zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości. Przy czym (ust.2): Jeżeli dłużnikiem jest osoba prawna albo inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębna

ustawa przyznaje zdolność prawną, obowiązek, o którym mowa w ust. 1, spoczywa na każdym, kto na podstawie ustawy, umowy spółki lub statutu ma prawo do prowadzenia spraw dłużnika i do jego reprezentowania, samodzielnie lub łącznie z innymi osobami.

Analogiczne przepisy Prawa upadłościowego i naprawczego w brzmieniu obowiązującym w czasie objętym aktem oskarżenia (od 01.01.2005r. do 24 lipca 2006r.) stanowiły:

Art. 11. 1. Dłużnik jest niewypłacalny, jeżeli nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań.

2. Dłużnika będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, uważa się za niewypłacalnego także wtedy, gdy jego zobowiązania przekroczą wartość

jego majątku, nawet wówczas, gdy na bieżąco te zobowiązania wykonuje.

Brzmienie art. 21 wyglądało następująco:

1. Dłużnik jest obowiązany, nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości, zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości.

2. Jeżeli dłużnikiem jest osoba prawna albo inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, obowiązek, o którym mowa w ust. 1, spoczywa na każdym, kto ma prawo go reprezentować sam lub łącznie z innymi osobami.

Obecne zatem przepisy Prawa upadłościowego przewidują powstanie obowiązku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości dopiero wówczas, gdy

zaległości dłużnika przekraczają 3 miesiące lub gdy zobowiązania pieniężne przekraczają wartość majątku dłużnika, ale stan ten utrzymuje się przez okres przekraczający dwadzieścia cztery miesiące, a ponadto termin do złożenia wniosku dziś wynosi 30 dni od zaistnienia warunków ogłoszenia upadłości (a nie 14 dni). Dopiero po przekroczeniu łącznie w/w terminów wypełnione jest znamię czynu z art. 586 ksh. Wcześniejsze unormowania nie były względniejsze dla oskarżonej, w związku z czym należało zastosować ustawę nową i ocenić, czy wedle obecnej regulacji zachowanie oskarżonej stanowiłoby naruszenie obowiązku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości w odpowiednim czasie.

We wcześniejszym fragmencie uzasadnienia (pkt 3.4) wskazano już, że w sprawie nie

zostało wykazane
zaistnienie
przesłanek
upadłości bilansowej
i na podstawie
istniejących
dowodów nie można
uznać, że ów stan
- gdy zobowiązania
pieniężne
przekraczają
wartość majątku
- istniał przez
wymagany do
upadłości czas (24
miesiące), a w
konsekwencji że w
okresie
sprawowania funkcji
członka zarządu
powstał u L.
L. (1) obowiązek
zgłoszenia wniosku o
upadłość spółki.

Z dowodów
zgromadzonych w
sprawie i ustaleń
dokonanych przez
sąd I instancji oraz
ustaleń dokonanych
przez sąd II
instancji (rubryka
3.2. - co do daty
11.07.2006r..) nie
wynika także to, aby
oskarżonej L. L. (1)
przed odwołaniem
z funkcji członka
zarządu tj.
11.07.2006r. minął
termin do złożenia
wniosku o upadłość
z powodu utraty
płynności przez
firmę (...).

Na podstawie
zeznań świadków
będących

kontrahentami spółki (...), a także spisu wierzytelności (załącznik do wniosku o ogłoszenie upadłości, k. 2757 i nast.), uzasadnienia postanowienia SR w Piotrkowie Tryb. sygn. akt V GU 18/06 z 29.01.2007 r. o ogłoszeniu upadłości (k. 2820), listy wierzytelności (k. 2932 i n.), ustaleń sądu meriti co do realizowania spłaty zadłużenia przez spółkę wobec ZUS jeszcze do marca 2006r. (ustalenie 7 str. 2 uzasadnienia), należy bowiem ustalić, że pierwsze wymagalne zaległości spółki powstały w kwietniu 2006r. Sąd odwoławczy dla potwierdzenia powyższego dodatkowo przytoczy udzielane przez wierzycieli informacje co do dat powstania zobowiązań po stronie D. - (...), gdzie wskazywali przykładowo:

- P. F., reprezentujący (...) Sp. z o. o. - pierwsza niezapłacona faktura to ta o terminie płatności

06.04.2006 r. (k.
1069 v. - 1070);

- A. Z.,
reprezentujący (...) z P. - pierwsza niezapłacona faktura to ta o terminie płatności na koniec kwietnia 2006 r. (k. 1130 v.);

- M. K.,
reprezentujący A. S. P. - pierwsza niezapłacona faktura to ta o terminie płatności 19.04.2006 r. (k. 1137);

- J. B.,
reprezentujący spółkę (...). B., R. B. i Wspólnicy sp. j. z/ s w U. - pierwsza niezapłacona faktura to ta z dnia 31 marca 2006r. (o terminie płatności 14 dni do 14.04.2006 r.) (k. 11534);

- W. P.,
reprezentujący (...) Sp. z o. o. - pierwsza niezapłacona faktura to ta o terminie płatności co najmniej po kwietniu 2006 r. (k. 1157);

- M. G.,
reprezentująca firmę (...) - pierwsza niezapłacona faktura to ta wystawiona w dniu 05.05.2006r., a płatna odpowiednio

później (k. 1169,
zgłoszenie
wierzytelności
k.1172-1175); (k.
1169,);

- B. K.,
reprezentujący (...)
Sp. z o. o.
w Ł. - pierwsza
niezapłacona
faktura to ta
z terminem 10
lipca 2006r. (k.
1195-1196,
zgłoszenie
wierzytelności
k.1197-1198);

- D. M.,
reprezentująca (...)
Sp. z o. o. - pierwsza
niezapłacona
faktura to ta o
terminie płatności
09.04.2006 r. (k.
1218-1229);

- Z. K.,
reprezentujący (...)
z/s w Ł. - pierwsza
niezapłacona
faktura to ta o
terminie płatności w
czerwcu 2006 r. (k.
1360);

- B. J.-K.,
reprezentująca
Zakład (...) -
pierwsza
niezapłacona
faktura to ta o
terminie płatności w
październiku 2006 r.
(k. 1370 i nast.);

- M. J.,
reprezentujący
PFRON - pierwsze
zaległości powstały

w kwietniu 2006 r.
(k. 1401-1402).

Jak wskazano wyżej,
w myśl obecnego
art. 10 i 11 ust.
1 i 1a Prawa
upadłościowego,
niewypłacalność
uzasadniająca
ogłoszenie upadłości
zaistnieje wówczas,
gdy opóźnienie w
wykonaniu
wykonalnych
zobowiązań
pieniężnych
przekroczy trzy
miesiące. W
analizowanym
przypadku, przy
uwzględnieniu tego,
iż dla realnej
niewypłacalności
ocenić należy
dodatkowo ilość
i jakość owych
wymagalnych
zobowiązań, to
najwcześniej stan
taki zaistniał na
koniec miesiąca
kwiecień 2006r.
Dodając do
powyższego okres
trzech miesięcy
– przekroczenie
nastąpiło w lipcu
2006r. Od tego
momentu istniał
dla dłużnika jeszcze
dodatkowy termin -
trzydziestu dni na
złożenie wniosku o
ogłoszenie
upadłości. L. L.
(1) przestała być
członkiem zarządu w
dniu 11 lipca 2006
r. , a zatem jeszcze

przed upływem omawianego terminu, po którym jako członek zarządu winna karnie złożyć wniosek o upadłość. W konsekwencji nie można jej zarzucić naruszenia obowiązku zgłoszenia wniosku o upadłość spółki (...), a zatem jej zachowanie nie wyczerpuje dyspozycji art. 586 ksh. Właśnie z tych powodów sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok i uniewinnił L. L. (1) od zarzucanego jej czynu zarzucanego w punkcie II aktu oskarżenia, przejmując koszty procesu związane z udziałem w sprawie oskarżonej na rachunek Skarbu Państwa.

Te same ustalenia legły u podstawy zmiany wyroku także wobec P. L. (1) w zakresie czynu, o jakim mowa w art. 586 ksh tj. za datę jego popełnienia przyjęto czasokres od 1 sierpnia 2006r. do 29 października 2006r. (termin końcowy zakreślony ramami aktu oskarżenia), a ponadto ustalono, iż warunki uzasadniające

według przepisów upadłość spółki wynikają stąd, że dłużnik nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań. Z powodów zasadności zarzutu, związanego z obrazą prawa materialnego, tj. art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 586 k.s.h. w zw. z art. 11 ust. 2 i art. 21 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe, brak jest uzasadnienia dla dodatkowego odnoszenia się do pozostałych zarzutów stawianych przez skarżącego, które stały się w tej sytuacji bezprzedmiotowe.		
Wniosek		
o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonej	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Zarzut zasadny, prowadzący do ustalenia o braku wyczerpania znamion art. 586 ksh przez L. L. (1).		

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU		
4.1.		
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności		
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO		
1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji		
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy		
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji		
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany	
Uniewinnienie od obydwu zarzucanych czynów.		

Zwiąże o powodach zmiany	
Zachowanie L. L. (1) w zakresie objętym aktem oskarżenia nie wypełnia znamion czynów zabronionych. Co do czynu z art. 218 § 1a kk, to L. L. (1) nie wykonywała czynności w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Natomiast odnośnie czynu z art.586 ksh, to w czasie, gdy L. L. (1) pełniła funkcję członka zarządu spółki nie zaistniały - wedle obecnych przepisów prawa upadłościowego warunki upadłości bilansowej oraz nie upłynął termin do zgłoszenia wniosku o upadłość spowodowaną utratą zdolności do wykonywania wymagalnych zobowiązań pieniężnych.	
1.9. <i>Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
1.1.7. <i>Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</i>	

5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
1.10. Inne rozstrzygnięcia			

zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia wyroku	z	Przytoczyć okoliczności
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia wyroku	z	Przytoczyć okoliczności
1		Zgodnie z art. 632 pkt 2 w zw. z art. 634 kpk, w razie uniewinnienia oskarżonego koszty procesu ponosi w sprawach z oskarżenia publicznego - Skarb Państwa.
7. PODPIS		

1.11. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	obrońca	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja		wyrok Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 5 sierpnia 2020 roku w sprawie II K 774/19

0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		

#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.1.1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana